

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J.Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius, tel.: (8 5) 236 2444, (8 5) 236 2400,

faks. (8 5) 231 3090, el. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

2018-10-30 Nr. (21.1.1) 3-4800

DĖL 2018 M. SPALIO 31 D. VYRIAUSYBĖS PASITARIMO DARBOTVARKĖS

Siunčiame medžiagą 2018 m. spalio 31 d. Vyriausybės pasitarimo darbotvarkės klausimu dėl Lietuvos Respublikos pozicijų dėl klausimų, svarstomų 2018 m. lapkričio 12 d. Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos ir specialiosios Bendrųjų reikalų tarybos (50 straipsnis) posėdžiuose.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos pozicijos dėl klausimų, svarstomų 2018 m. lapkričio 12 d. Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos ir specialiosios Bendrųjų reikalų tarybos (50 straipsnis) posėdžiuose, 7 lapai;
2. Vyriausybės rezoliucijos projektas, 1 lapas.

Viceministras

Albinas Zananavičius

Ž. Mozūraitis, tel. 236 2597, el. p. zymantas.mozuraitis@urm.lt;

**LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJOS DĖL KLAUSIMŲ, SVARSTOMŲ
2018 M. LAPKRIČIO 12 D. EUROPOS SĄJUNGOS BENDRŲJŲ REIKALŲ TARYBOS IR
SPECIALIOSIOS BENDRŲJŲ REIKALŲ TARYBOS (50 STRAIPSNIS) POSĖDŽIUOSE**

2018 m. lapkričio 12 d. ES Bendrųjų reikalų tarybos (BRT) posėdis

Lapkričio 12 d. Bendrųjų reikalų taryboje ministrai tęs diskusijas dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos. Rengiantis 2018 m. gruodžio 13–14 d. Europos Vadovų Tarybai vyks anotuosios darbotvarkės aptarimas. Tarybai pirmininkaujanti Austrija ir pirmininkausianti Rumunija pristatys 2019 m. Europos semestro veiklos planą. Savo ruožtu Komisija pristatys 2019 m. Komisijos darbo programą. Galiausiai vyks aptarimai dėl teisės viršenybės: įvyks tradicinis kasmetinis ministrų dialogas teisės viršenybės tema, taip pat toliau bus nagrinėjamos teisinės sistemos reformos Lenkijoje ir Vengrijoje.

2021–2027 m. daugiametė finansinė programa

Lapkričio 12 d. planuojama pirmoji politinė ministrų diskusija dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos derybų paketo – visų išlaidų kategorijų (*dokumentai dar negauti*).

Lietuvos pozicija: diskusijoje ketiname pasisakyti dėl Lietuvai aktualiausių derybų paketo elementų: programos „Europos horizontas“, Europos infrastruktūros tinklų priemonės (CEF), Sanglaudos ir Bendros žemės ūkio politikų finansavimo, Integruoto sienų valdymo fondo, Ignalinos AE uždarymo finansavimo, karinio mobilumo, atskiro Europos kaimynystės instrumento išlaikymo, Europos plėtros fondo nebiudžetizavimo.

**Pasirengimas 2018 m. gruodžio 13–14 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimui
Anotuotos darbotvarkės projektas**

BRT posėdyje bus pradėtas pasirengimas 2018 m. gruodžio 13–14 d. EVT susitikimui – ministrai aptars anotuotą EVT darbotvarkę (*dokumentas negautas*). Preliminariai EVT planuojamos diskusijos šiais klausimais: 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa, migracija, bendrosios rinkos gilinimas, išorės klausimai, konkretiems Rusijos ekonomikos sektoriams taikomų ekonominių sankcijų galiojimo pratęsimas.

Lietuvos pozicija: iš esmės pritariame preliminariai planuojamoms 2018 m. gruodžio 13–14 d. EVT diskusinėms temoms.

Detali pozicija bus derinama darbo tvarka, gavus EVT anotuotą darbotvarkę.

2019 m. Europos semestras. Veiksmų planas

Pagal nusistovėjusią praktiką, Pirm. AT ir būsima Pirm. RO pristatys bendrai parengtas veiksmų gaires, kuriose bus išdėstyti pagrindiniai 2019 m. Europos semestro įgyvendinimo etapai, juos sudarantys veiksmai ir jų datos (*dokumentas negautas*). Pagrindinis šio veiksmų plano tikslas – užtikrinti, kad visos ES Tarybos struktūros koordinuotai vykdytų Europos semestro procesą.

Lietuvos pozicija: Pritariame 2019 m. veiksmų planui dėl Europos semestro įgyvendinimo.

Detali pozicija bus derinama darbo tvarka, gavus 2019 m. Europos semestro veiksmų gairių dokumentą.

Teisėkūros planavimas. 2019 m. Europos Komisijos darbo programa

BRT bus apsiukeista nuomonėmis dėl š. m. spalio 23 d. EK 2019 m. darbo programos, kurioje EK nurodo planuojamus veiksmus iki 2019 m. politinio ciklo pabaigos (Europos Parlamento rinkimų): pristatyti 15 naujų iniciatyvų, atšaukti 10 dar nepriimtų tikslo nebeatitinkančių pasiūlymų, peržiūrėti 10 galiojančių teisės aktų pagal reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT). Be to, įvardinti 84 svarstomi prioritetiniai pasiūlymai, kuriems reikia greito EP ir Tarybos patvirtinimo. Darbo programa iki politinio ciklo pabaigos siekiama įgyvendinti dešimt EK pirmininko J.C. Juncker paskelbtų politinių prioritetų: skatinti darbo vietų kūrimą, ekonomikos augimą ir investicijas, kurti bendrąją skaitmeninę rinką ir Energetikos sąjungą, kovoti su klimato kaita, gilinti vidaus rinką, stiprinti Ekonominę ir pinigų sąjungą, plėtoti prekybos politiką, stiprinti teisinę valstybę, vystyti migracijos politiką, didinti ES vaidmenį pasaulyje, formuoti demokratiškesnę ES.

Diskusijos BRT bus apibendrintos ES Tarybai pirmininkaujančios Austrijos (Pirm. AT) laiške EK. Šis laiškas bus pagrindas deryboms su EP ir EK dėl bendros trijų institucijų deklaracijos dėl prioritetinių teisėkūros dokumentų 2019 m. (Tarybą derybose atstovaus Pirm. AT ir būsimos Pirm. – RO ir FI). Gruodžio 11 d. BRT planuojama aptarti deklaracijos projektą.

Lietuvos pozicija: Pabrėžiame šių pasiūlymų svarbą 2019 m.:

- **Energetika.** Svarbus tolesnis energetikos vidaus rinkos stiprinimas, lygių konkurencinių sąlygų su trečiosiomis šalimis bei energetinio saugumo užtikrinimas. Būtina kuo spartesnė derybų ES Taryboje baigtis dėl Dujų direktyvos pakeitimų, kurių esmė – Trečiojo energetikos paketo taikymas dujotiekiams tarp ES ir trečiųjų šalių (Nord Stream 2).
- **Nauja daugiametė finansinė programa.** EK pateiktas pasiūlymas dėl naujos Daugiametės finansinės programos 2021–2027 m. sudaro prielaidas įgyvendinti ES prioritetus, sutartus Bratislavoje ir Romoje. Turime vesti darybas atsižvelgiant į naujus iššūkius ES, kaip gynyba, sienų apsauga, migracija, bei skatinamas švietimas, tyrimai ir inovacijos, bei tęsiant pridėtinę vertę turinčias tradicines ES politikas. Lietuvai itin svarbu, kad būtų užtikrintas pakankamas finansavimas Sanglaudai, BŽŪP bei strateginiams infrastruktūros projektams, pakankama ir nenutrūkstant ES parama Ignalinos AE uždarymui.
- **Skaitmeninė bendroji rinka.** Palankiai vertiname EK ketinimą parengti ir pristatyti dirbtinio intelekto Europoje planą, ketinimu pristatyti veiksmų planą dėl dezinformacijos, planus, susijusius su Europos elektroninio sveikatos įrašo formato kūrimu.
- **Ekonominė ir pinigų sąjunga.** Svarbu užbaigti Bankų sąjungos ir Kapitalo rinkų sąjungos kūrimą. Kapitalo rinkų kūrimui numatytos priemonės gali paskatinti ekonomikos plėtrą, prisidėti prie bendrosios rinkos didesnio atsparumo ekonomikos šokams bei didinti ES konkurencingumą globaliu mastu. Palaikome sprendimą nustatyti Europos stabilumo mechanizmą, kaip galutinę finansinio stabilumo užtikrinimo priemonę Bendram pertvarkymo fondui.
- **Vidaus rinka / socialiniai klausimai.** Pasisakome už visapusišką ES bendrosios rinkos potencialo išnaudojimą, šalinant vis dar egzistuojančias kliūtis prekių ir paslaugų rinkose. Tikimės ambicingo ir į ateitį orientuoto komunikato dėl bendrosios rinkos. Svarbu pasiekti socialinės apsaugos ir vidaus rinkos bei konkurencingumo interesų pusiausvyrą (šiam kontekste išlieka aktualus „Mobilumo paketas“, Socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentas).
- **Migracija.** Siekiant tvarių ir ilgalaikių sprendimų migracijos srityje turime ir toliau vadovautis esminiais ES prioritetais, tokiais kaip išorės sienų apsauga, kova su migrantų gabentojų tinklais, bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis stiprinimu. Reformuojant Bendrąją Europos prieglobsčio sistemą, kuri yra svarbus dėmuo valdant migracijos situaciją, turi būti ieškoma visoms VN priimtinių sprendimų, įskaitant solidarumo komponentą. Esame pasirengę konstruktyviai prisidėti diskutuojant dėl sudėtingiausių ES teisės aktų, kurie padėtų įdiegti optimaliai veiksmingus migracijos procesų valdymo ir prieglobsčio suteikimo mechanizmus.

- **Prekybos politika.** Remiame ambicingą ES prekybos darbotvarkę, įskaitant kuo greitesnį suderėtų susitarimų įgyvendinimą bei progresą vykstančiose derybose, kuriose būtina išlaikyti abipusiškumo principą atveriant rinkas bei skatinti prekybinius partnerius laikytis visuotinai pripažintų taisyklių ir taikyti lygiaverčius standartus. Kartu būtina siekti užtikrinti lygias konkurencines sąlygas ES kompanijoms, efektyviai išnaudojant ES rinkos apsaugos instrumentus, įgyvendinant tiesioginių užsienio investicijų tikrinimo sistemą bei susitariant dėl tarptautinių viešųjų pirkimų instrumento.
- **ES vaidmuo pasaulyje:** Efektyvesnis sprendimų priėmimo procesas BUSP srityje yra svarbus, tačiau ES vienybė ir solidarumas negali būti aukojami vardan efektyvesnio proceso. Pritariame, kad Kaimynystės politika – tiek Rytų, tiek Pietų kryptimi – turi išlikti prioritetu, nes ES saugumas ir atsparumas priklauso nuo stabilios kaimynystės. Remiame kriterijų įgyvendinimu ir individualia ES narystės siekiančių valstybių pažanga paremtą ES plėtros politiką.
- **Demokratiškesnė ES:** Palankiai vertiname EK siūlymus palengvinti Europos piliečių iniciatyvos pateikimo tvarką, numatyti didesnę EK techninę pagalbą iniciatyvų organizatoriams. Teigiamai vertiname pastangas didinti Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų veiklos skaidrumą ir atsakomybę, šalinant esamo reguliavimo spragas. Atsargiai vertiname EK pasiūlymo nuostatas, galinčias paliesti nacionalinių politinių partijų vidinę autonomiją ir valstybių narių kompetenciją reguliuoti šių partijų veiklą. Remiame priemones, kuriomis siekiama užtikrinti EP rinkimų skaidrumą, užkirsti galimybę trečiosioms šalims daryti įtaką rinkimų procesui ir rezultatams.

Subsidiarumo paketas

Komisija pristatys Subsidiarumo paketą. Tai J. C. Junckerio 2017 m. lapkričio 14 d. įsteigtos „Subsidiarumo, proporcingumo ir „veikimo mažiau, bet efektyviau“ darbo grupės įdirbio rezultatas. Paketą sudaro Komisijos komunikatas ir du priedai. Komunikate pažymima, jog reikia naujų darbo subsidiarumo ir proporcingumo srityje metodų, kad vietos bei regionų valdžios institucijos ir nacionaliniai parlamentai galėtų veiksmingiau prisidėti prie ES politikos formavimo ir naujų teisės aktų rengimo. Jei siūlomi nauji metodai būtų patvirtinti, subsidiarumas ir proporcingumas būtų nuosekliau vertinamas visais valdžios lygmenimis. Tam būtų galima naudoti paketo priede pateikiamą metodiką – kontrolinį subsidiarumo ir proporcingumo principų laikymosi kriterijų sąrašą. Pakete siūloma pailginti nacionalinių parlamentų nuomonių apie ES teisės aktų projektus teikimo terminą, iš jo išskaičiuojant rugpjūčio mėnesį ir kalėdinių švenčių laikotarpį. Diskusijos dėl tolesnių veiksmų, susijusių su subsidiarumo paketo įgyvendinimu, bus tęsiamos lapkričio 15–16 d. Brėgencė ES pirmininkaujančios Austrijos rengiamoje konferencijoje subsidiarumo klausimais ir 2019 m. kovą Rumunijoje, Sibiu mieste vyksiančiame Europos miestų ir regionų aukščiausiojo lygio susitikime.

Lietuvos pozicija: Sveikiname „Subsidiarumo, proporcingumo ir „veikimo mažiau, bet efektyviau“ darbo grupės veiklos rezultatus, pateiktas naudingas įžvalgas, rekomendacijas bei Komisijos iniciatyva parengtą Subsidiarumo paketą. Lauksime tolesnių diskusijų minėto paketo pagrindu.

Kasmetinis teisės viršenybės dialogas

ES Tarybai pirmininkaujanti Austrija kasmetiniam teisės viršenybės dialogui pristatys diskusinį dokumentą (*dokumentas dar neišplatintas*). Šių metų dialogo tema – pasitikėjimas viešosiomis institucijomis. Šia tema liepos 11 d. Briuselyje surengtas seminaras. Jo metu akcentuota, kad žemi ES piliečių pasitikėjimo tiek nacionalinėmis, tiek ES institucijomis rodikliai kelia susirūpinimą. Diskutuota apie pasitikėjimo praradimo priežastis ir galimas pasekmes demokratiniam valdymui bei svarstyta, kaip viešosios institucijos galėtų pagerinti padėtį bei susigrąžinti piliečių pasitikėjimą. Kasmetinio dialogo dėl teisės viršenybės pradžia - 2014 m. gruodžio 16 d. patvirtintos Tarybos išvados dėl teisinės valstybės principų laikymosi užtikrinimo. Išvadose numatyta kartą per metus per

BRT surengti teisės viršenybės dialogą. 2015 m. valstybės narės pasidalino geros praktikos pavyzdžiais bei iššūkiais, 2016 m. diskutavo, kaip užtikrinti žmogaus teisių ir teisinės valstybės principų laikymąsi integruojant pabėgėlius, 2017 m. dialogo tema buvo žiniasklaidos pliuralizmas ir teisinės valstybės principų laikymosi užtikrinimas skaitmeniniame amžiuje.

Lietuvos pozicija: remiame kasmetinį dialogą dėl teisės viršenybės. Laukiame Pirmininkaujančios šalies dokumento su detalesnėmis gairėmis diskusijai dėl pasitikėjimo viešosiomis institucijomis.

Teisinė valstybė Lenkijoje / ES sutarties 7 straipsnio 1 dalis.

Pagrįstas pasiūlymas

Taryboje bus pristatyta dabartinė situacija dėl teisės viršenybės Lenkijoje. Iki lapkričio 19 d. Lenkija turėtų pateikti informaciją apie žingsnius, kokių imamasi įgyvendinant laikinas priemones, kurias įgyvendinti Lenkijai pavedė ETT. Spalio 19 d. ETT pirmininko pavaduotoja priėmė nutartį dėl laikinųjų apsaugos priemonių Lenkijos Aukščiausiojo teismo (AT) reformos atžvilgiu. Šia nutartimi patenkinamas ES Komisijos prašymas dėl šių sričių: 1) sustabdyti Lenkijos nacionalinių įstatymų, susijusių su AT teisėjų pensinio amžiaus paankstinimu, taikymą; 2) imtis priemonių, kad šie teisėjai galėtų tęsti savo funkcijų vykdymą; 3) susilaikyti nuo naujų teisėjų skyrimo; 4) informuoti Komisiją per mėnesį nuo ETT nutarties priėmimo ir po to kas mėnesį apie šių priemonių vykdymą. Spalio 22 d. Lenkijoje šeši atleisti AT teisėjai, įskaitant pirmininkę Malgorzatą Gersdorf, grįžo į darbą. Dar anksčiau, rugsėjo 24 d. Komisija kreipėsi į ETT dėl Lenkijos AT nepriklausomumo užtikrinimo dėl paankstinto teisėjų išėjimo į pensiją. Po kreipimosi į Teismą nuspręsta neorganizuoti Lenkijos klausimų spalio mėn. BRT. Kreipimasis į Teismą inicijuotas pagreitinta procedūra, tad sprendimo laukiama per 2–3 mėnesius. Gavus Teismo sprendimą būtų galima tęsti klausymus.

Lietuvos pozicija: Išliekame suinteresuoti konstruktyviu Komisijos ir Lenkijos dialogu. Prasidėjęs Teismo procesas neužkerta kelio tolesniam šalių dialogui. Tikimės, kad tolesnėmis abiejų pusių pastangomis pavyks išvengti ES skaldančio balsavimo Taryboje.

Sąjungos vertybės – Vengrija – ES sutarties 7 straipsnio 1 dalis. Pagrįstas pasiūlymas

Taryboje bus aptarta dabartinė situacija dėl ES vertybių padėties Vengrijoje ir tolesnio proceso pagal ES sutarties 7 str. 1 dalį procedūriniai klausimai. Rugsėjo 12 d. EP priėmė rezoliuciją dėl padėties Vengrijoje pagal ES sutarties 7 str. 1 d. Rezoliucijoje perspėjama, kad Vengrijos veiksmai kelia „sisteminę grėsmę“ bloko pamatinėms demokratinėms vertybėms. Reiškiamas susirūpinimas dėl Vengrijos teismų nepriklausomybės, korupcijos, raiškos laisvės, akademinės laisvės, religinės laisvės ir mažumų bei pabėgėlių teisių. Rezoliucijoje kreipiamasi į Tarybą raginant įvertinus padėtį šalyje parengti Vengrijai atitinkamas rekomendacijas pagal ESS 7(1) str. Prieš balsavimą Vengrija išplatino poziciją dėl balsavimo taisyklių EP – siekė susilaikysiančiųjų įskaičiavimo, skaičiuojant reikalingą 2/3 balsavusiųjų daugumą. Balsavime susilaikiusių balsai nebuvo įskaičiuoti, konstatuota reikalinga 2/3 kvalifikuota dauguma. Dėl to rugsėjo 17 d. Vengrijos vyriausybė kreipėsi į ES Teisingumo Teismą, kvestionuodama priimtos EP rezoliucijos teisėtumą. Dėl tolesnio proceso pagal ESS 7 str. 1 d. organizavimo sprendžia Taryba. Ji gali svarstyti ir spręsti dėl Vengrijos klausimų organizavimo, nelaukiant Teismo sprendimo, tačiau Teismui pripažinus EP priimtą sprendimą neteisėtu, bet kokie Tarybos veiksmai neturėtų teisinio pagrindo.

Lietuvos pozicija - atidžiai stebime situaciją Vengrijoje bei jos dialogą su ES institucijomis. Tikimės, kad pavyks rasti abiem pusėms priimtinus sprendimus, kurie užtikrintų teisės viršenybės principų įgyvendinimą.

Derybos po JK pranešimo pagal ES sutarties 50 straipsnį

Pasirengimas 2018 m. gruodžio 13 arba 14 d. galimai įvyksiančiam Europos Vadovų Tarybos (50 straipsnis) susitikimui. Anototos darbotvarkės projektas

Dabartinė situacija derybose:

Spalio mėn. nepavyko užbaigti Išstojoimo sutarties ir patvirtinti jos spalio EVT. Iš JK žingsnių artimiausiu metu nesitikima, nes, visų pirma, turi būti patvirtintas JK metinis biudžetas (balsavimas - lapkričio 1 d.). EVT (50 str.) nebus rengiama, kol nebus aiškumo, kad tikrai bus pasiektas susitarimas (galimai gruodžio mėn.).

Iki spalio 17 d. EVT (50 str.) buvo išspręsta daug sunkių klausimų (Išstojoimo sutarties valdymas, geografinės nuorodos), sutarta dėl politinės deklaracijos struktūros, tačiau derybos sužlugo dėl Airijos sienos. Prieš nutrūkstam deryboms (spalio 14 d.) Išstojoimo sutarties ir *outline paper* dėl ateities santykių pagrindų paketas jau buvo suderintas ES ir JK derybininkų lygmenyje, bet jis nesulaukė JK vyriausybės pritarimo. Dabar laukiama aiškumo iš JK dėl premjerės T. May spalio 22 d. pasisakyme JK parlamente įvardintų 4 punktų apie Brexit derybas [*4 T. May punktai: 1. sutarti dėl visų JK apimančių apdraudžiamųjų priemonių (backstop'o); 2. sukurti galimybę pratęsti pereinamąjį laikotarpį (kas būtų alternatyva backstop'ui); JK turi turėti galimybę pasirinkti visą JK apimančią backstop'ą arba pereinamojo laikotarpio pratęsimą (vieną iš dviejų) jei matys kad artėjant 2020 metų pabaigai dar nėra susitarimo dėl ateities santykių; 3. užtikrinti, kad JK turės galimybę pasitraukti iš backstop'o arba kad pereinamasis laikotarpis netaps nuolatiniu; 4. užtikrinti, kad Šiaurės Airijos verslas turės pilną prieigą prie JK rinkos.*]

Sunkiausi likę išstojoimo klausimai:

1) Airijos/Šiaurės Airijos kl. - tai pagrindinis likęs atviras JK-ES derybų klausimas..

N.B. „Backstop“ - tai reguliacinės atitikties („*regulatory alignment*“) modelis, nurodytas JK Išstojoimo sutartyje, kaip spręsti Airijos sienos klausimą. Jo paskirtis – išvengti juntamos sienos tarp Airijos Respublikos ir Šiaurės Airijos. ES pasiūlė, kad Airijos saloje galėtų ES taisyklės, taikomos bendrai rinkai, muitų sąjungai, t. y. Airijos saloje esančioje JK teritorijoje galėtų minimų sričių ES teisės aktų nuostatos. ES ir JK nesutaria, kaip turėtų būti praktiškai įgyvendinamas *backstop*. JK nori, kad *backstop* taikymas būtų išplėstas visai JK teritorijai, teigia ginanti savo teritorijos vientisumą ir nesutinka su ES siūlymu. COM kaip kompromisinį pasiūlymą derybose su JK pasiūlė „dviejų aukštų“ *backstop*: prekių standartų atžvilgiu Š. Airija laikytųsi ES taisyklių, o sprendimas dėl muitų apimtų visą JK. Taip galėtų būti išspręstas politiškai jautrus klausimas, kad nebūtų vienoje šalyje dviejų skirtingų muitų teritorijų. COM papildomai siūlė JK pratęsti pereinamąjį laikotarpį – tai suteiktų daugiau laiko ir tuo pačiu didesnę garantiją, kad pavyks sutarti dėl ateities santykių ir *backstop* neįsigalios. Tačiau protokole prie Išstojoimo sutarties reikia numatyti praktinį realiai veikiantį *backstop*, kuris būtų taikomas tik Š. Airijai (kokį ir pasiūlė ES vasario mėn.). JK Vyriausybė spalio 14 d. negalėjo įsipareigoti, kad sutinka su tokia muitų sąjunga.

Spalio 16 d. BRT (50 str.) rezultatai:

Pristatyta sudėtinga situacija derybose (žr. aukščiau), konstatuota, kad lauktos pažangos derybose nepavyko pasiekti, todėl Išstojoimo sutartis negalės būti užbaigta spalio EVT. Anot ES derybininko M.Barnier, JK premjerė turi apsispręsti, kaip ji sieks JK parlamento pritarimo Išstojoimo susitarimui ir kokią daugumą bandys suburti (remsis vien tik dabartinės daugumos balsais, ar bandys pritraukti ir leiboristus), tai palengvintų sprendimo paieškas. Barnier nuomone, galutinis terminas susitarimui yra gruodis – nepavykus sutarti, reikės priimti sprendimus, reikalingus No-deal scenarijui.

Spalio 17 d. EVT (50 str.) rezultatai:

Po spalio 14 d. nutrūkusių derybų EVT konstatuota, kad pakankamai pažangos derybose nepasiekta. Spalio 17 d. vakariinės pradžioje dalyvavusi JK premjerė T. May naujų elementų nepateikė. Lyderiai išreiškė paramą ES derybininkui Barnier ir lauks iš jo vertinimo, kada tikėtinas sutarimas – tuomet bus šaukiamas neeilinis EVT (50 str.) susitikimas. Kol kas jokių ketinimų keisti 2018 m. kovo EVT gaires dėl būsimų dvišalių santykių nėra.

Brexit kalendorius:

- Tęsimos ES-JK derybos dėl Išstojo sutarties atvirų klausimų ir politinės deklaracijos principų;
- 2018 m. gruodžio 13 ar 14 d. galima neeilinė EVT (jeigu ES derybininkas praneštų, kad pasiekta esminės pažangos);
- 2018 m. pabaiga JK parlamentas balsuoja dėl Išstojo sutarties (*meaningful vote*);
- 2018 m. pab. – 2019 m. pr. EP pritarimas Išstojo sutarčiai, po to tvirtinimas Bendrųjų reikalų taryboje;
- 2019 m. pr. – Išstojo sutarties ratifikavimas JK parlamente;
- 2019 m. kovo 29 d. JK išstojo data (**paskutinė JK narystės ES diena**);
- 2020 m. gruodžio 31 d. pereinamojo laikotarpio pabaiga.

Galimas terminų pratęsimas: Paskutinis EP plenarinis posėdis prieš rinkimus numatytas balandžio mėn., po to reiktų šaukti neeilinį posėdį, o tai būtų sudėtinga, ypač kai jau bus išrinktas naujas EP. Taigi užsitęsęs deryboms išstojo datą VN vienbalsiu sprendimu dar būtų galima pratęsti 1-2 mėn., bet ne ilgiau.

Lietuvos pozicija:

- Lietuva suinteresuota, kad kuo greičiau būtų pasiekta esminė pažanga ES ir JK derybose dėl likusių JK išstojo klausimų (pagrindė Airijos sienos klausimas), kad neeilinėje EVT galėtų būti fiksuotas galutinis susitarimas dėl JK išstojo iš ES sutarties ir Politinės deklaracijos dėl ateities santykių pagrindų. Tai padėtų užsitikrinti, kad bus išsaugoti jau pasiekti susitarimai dėl Lietuvos (ir ES) piliečių teisių apsaugos JK, dėl JK finansinių įsipareigojimų, ir kad nebus staigaus pokyčio ES-JK santykiuose nuo JK išstojo dienos (nes įsigalios pereinamasis laikotarpis). Tai suteiktų teisinio aiškumo Lietuvos piliečiams ir verslui.
- Lietuva suinteresuota, kad būtų išvengta Nesusitarimo scenarijaus – nes tai reikštų ES-JK santykių krizę, tikėtina stipriai pablogintų ateities bendradarbiavimo perspektyvas. Tai gali turėti praktinių pasekmių Europos saugumui regione. Nesusitarimo atveju atsirastų finansinė „skylė“ ES biudžete – dėl to Lietuvai gali tekti papildomai mokėti į ES biudžetą apie 34,34 mln. EUR (+7,46%) per metus (jei tektų pasidalinti JK 13,6 mlrd. įmoką tarp ES27). Ekonominės pasekmės - įsigaliojusių PPO taisyklės, atsirastų muitai. Nukentėtų visų VN ir JK ūkiai.
- Lietuva suinteresuota, kad Nesusitarimo scenarijaus atveju EK padėtų valstybėms narėms, koordinuodama teisėkūros ir informacinio pobūdžio pasirengimo Brexit'ui veiksmus.
- Kalbant apie politinę deklaraciją, Lietuva suinteresuota, kad joje būtų fiksuotas ketinimas sudaryti plačią ES-JK bendradarbiavimo sutartį (atsižvelgiant į JK nubrėžtas raudonas linijas), kuri leistų išlaikyti JK kuo arčiau ES visose pagrindinėse srityse – ekonominiame bendradarbiavime, išorinio ir vidaus saugumo srityse, ir sudarant ES-JK sektorinius susitarimus kt. srityse – transporto, socialinėje, etc.

Albinas Zananavičius
 Viceministras
 2018-10-29

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

REZOLIUCIJA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJŲ DĖL KLAUSIMŲ, SVARSTOMŲ 2018 M. LAPKRIČIO 12 D. EUROPOS SĄJUNGOS BENDRŲJŲ REIKALŲ TARYBOS IR SPECIALIOSIOS BENDRŲJŲ REIKALŲ TARYBOS (50 STRAIPSNIS) POSĖDŽIUOSE

Nr.
Vilnius

Pritarti Užsienio reikalų ministerijos teikiamoms Lietuvos Respublikos pozicijoms dėl klausimų, svarstomų 2018 m. lapkričio 12 d. Europos Sąjungos Bendrųjų reikalų tarybos ir specialiosios Bendrųjų reikalų tarybos (50 straipsnis) posėdžiuose.

Ministras Pirmininkas

Albinas Zananavičius
Viceministras

2018-10-30